

Sprinkhanen en krekels

Springende herrieschoppers

Er bestaan ongeveer 20.000 soorten sprinkhanen en krekels! En behalve in de koudste gebieden op aarde kun je ze overal tegenkomen.

De verschillende soorten lijken op elkaar, maar er zijn ook duidelijke verschillen aan te wijzen. In ieder geval zijn het allemaal insecten.

Lijf en leden

- Kleuren van sprinkhanen en krekels kunnen variëren van allerlei camouflage tinten groen en bruin tot felle kleuren die ze gebruiken om vijanden af te schrikken.
- Ook sprinkhanen en krekels hebben, net als alle insecten, 6 poten, 2 antennes, een kop, een borststuk en een achterlijf. Bovendien hebben ze twee sets vleugels.
- Met hun achterpoten kunnen ze springen. Vaak ook spelen deze lange poten een rol bij het tsjirpen.
- Met hun voorpoten kunnen ze voedsel vasthouden.
- Hun middelste paar poten gebruiken ze eigenlijk alleen om te lopen.
- Hun vleugels zorgen voor een langer zweefmoment na een sprong.
- Met hun antennes kunnen ze ruiken en voelen.
- Ze hebben ook oren. Natuurlijk, anders zouden ze elkaars getsjirp niet eens horen. De oren zitten niet op de kop maar in hun voorpoten of hun achterlijf!

Veldsprinkhanen en sabelsprinkhanen

Deze twee grote groepen sprinkhanen zijn makkelijk uit elkaar te houden.

De veldsprinkhanen hebben korte antennes en de vrouwtjes hebben nooit een legboor.

Sabelsprinkhanen hebben juist heel lange antennes en de vrouwtjes hebben een opvallende, sabelvormige legboor. Die legboor gebruiken ze om hun eieren in de grond te kunnen leggen.

Sabelsprinkhanen hebben vaak een beetje de vorm van een blad of de bast van een boom, zodat ze niet opvallen.

Krekels

Krekeltjes kunnen wel goed zingen, maar duidelijk minder goed springen dan sprinkhanen. Ze hebben kleinere springpoten. De meeste krekels zijn in z'n geheel ook kleiner dan sprinkhanen en hun lichaam ziet er afgeplatterd uit. Bovendien zijn ze nooit groen, maar meestal bruin gekleurd.

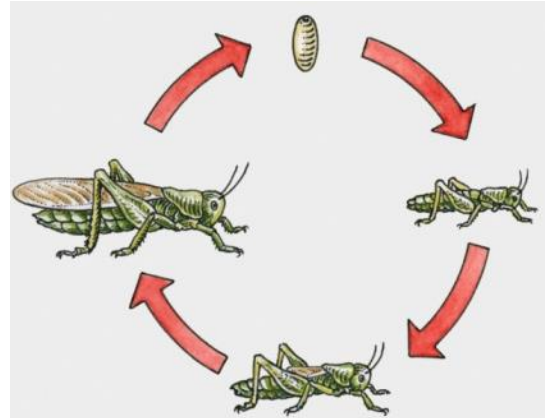
Veenmollen

De vreemde eend in de bijt is de veenmol. Hij hoort wel bij de sprinkhanenfamilie, maar kan niet springen. Veenmollen hebben ook geen springpoten en enkel heel kleine vleugeltjes. Verder heeft hij opvallend handig gevormde graafpoten vooraan zijn lijf. Net als het zoogdier de mol, graaft de veenmol door de bodem heen. Daar vangt hij zijn prooidieren en eet hij van plantenwortels. De vrouwtjes graven nestkamertjes om hun eieren in te leggen.

Onvolledige metamorfose

Sprinkhanen veranderen in hun leven wel van vorm, maar niet zo drastisch als bijvoorbeeld vlinders. Ze kruipen niet als rups in een pop om daar als vlinder uit te komen. Wel kruipen ze als nimf uit het ei. De nimfjes zijn onvolwassen kleine sprinkhaantjes. Daarna vervellen ze meerdere keren. Na de laatste keer vervellen, hebben ze pas vleugels. Op dat moment zijn ze volwassen. We noemen een sprinkhaan in zijn volwassen vorm een imago.

Eten en gegeten worden

Wat krekels en sprinkhanen eten hangt helemaal af van welke soort ze zijn. Er zijn er die enkel planten eten, de herbivoren. Er zijn ook soorten die vlees eten, de carnivoren. Verder zijn er ook soorten die het allebei lusten, vlees én planten, de omnivoren.

Veldsprinkhanen, zoals de woestijntreksprinkhaan, leven vaak in groepen. Omdat een zwerm van deze dieren wel 50 miljard beestjes kan tellen en ze planteneters zijn, kunnen ze binnen heel korte tijd oogsten verwoesten. Ze vreten binnen mum van tijd een heel veld kaal. Geen wonder dat mensen dan wel spreken van sprinkhanenplagen. Wie z'n oogst in minder dan geen tijd opgevreten ziet worden, voelt zich beslist 'geplaagd' en beroofd.

Sprinkhanen en krekels zijn zelf ook voedsel. Veel diersoorten eten ze. Vogels bijvoorbeeld, maar ook kikkers en kameleons, zoals je op de foto's kunt zien. Ze vangen ze met hun lange tongen zo uit de lucht of van plantenstengels af.

In verschillende gebieden op aarde is het ook gebruikelijk dat mensen sprinkhanen eten. Ze vangen de dieren en roosteren ze. Het is een prima bron van eiwitten en in landen waar weinig voedsel is, maken ze dankbaar gebruik van deze lekkernij. Eenmaal geroosterd kunnen ze als een soort zoutjes gegeten worden. Zo op het bord verschillen ze niet veel van de garnalen die wij weer graag eten.

'Zingende zagen?'

Mannetjes lokken vrouwtjes met hun 'gezag'. Het is niet echt zingen wat ze doen, maar ze maken wel muziek. Door met hun achterpoten langs hun vleugels te wrijven, of hun vleugels langs elkaar te wrijven, maken ze een zoemend soms wat knerpend geluid. We noemen dat tsjirpen. Iedere soort maakt weer een ander geluid. Vaak hoor je de krekels aan het eind van een zomerdag, als het warm is geweest, maar de ergste hitte voorbij is. Maar ook overdag of 's nachts zijn er in de voortplantingstijd krekels en sprinkhanen te horen.

De grootste herrieschoppers

Wie weleens in Zuid-Europa op vakantie is geweest, kan zich ook vast een intens geluid van zingende insecten herinneren. Een bijna onophoudelijk en alles doordringend gesnerp dat uit de bomen lijkt te komen. De kans is echter groot dat dat geen krekels of sprinkhanen waren, maar cicaden. Zij zingen om hun territorium af te bakenen en om net als sprinkhanen vrouwtjes te lokken. Hun 'gezing' kun je op 1,5 kilometer afstand nog horen!

